

Tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2022

Kaupunginhallitus 27.03.2023 § 105
346/02.06.01/2023

Valmistelija: talousjohtaja Sanna Häkli, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Kuntalain 113 §:n mukaan tilinpäätökseen kunnan kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös.

Tilinpäätöksen kohdan 1 mukaisessa toimintakertomuksessa on esitetty toiminnan ja talouden kokonaistarkastelu sekä tilinpäätöksen toteutumisvertailu edelliseen tilinpäätökseen. Tilikauden olennaiset tapahtumat käydään läpi kaupunginjohtajan ja toimialojen katsauksissa. Lisäksi kuvataan yleinen taloudellinen kehitys ja toimintaympäristö tilinpäätösvuonna. Toimintakertomuksessa käsitellään tilikauden tuloksen muodostuminen, toiminnan rahoitus, rahoitusasema ja siinä tapahtuneet muutokset. Konsernitilinpäätös sisältyy toimintakertomukseen.

Tilinpäätöksen kohdan 2 mukaisessa talousarvion toteutumisvertailussa esitetään käyttötalouden ja investointien toteutuminen sekä tuloslaskelman ja rahoituksen toteutuminen. Käyttötalouden toteutuminen on esitetty lautakunnittain sisältäen sitovien tavoitteiden toteutumisen sekä määrärahojen toteutumisen.

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä on esitetty tilinpäätöksen kohdassa 1.7.

Raision kaupungin ja kaupunkikonsernin taloudellinen toiminta vuonna 2022:

Raision kaupungin vuoden 2022 taloudellinen kehitys mukaili pääsääntöisesti kuntakentällä tapahtunutta kehitystä.

Raision kaupungin tulos oli usean muun kunnan tavoin positiivinen. Positiivisesta tuloksesta huolimatta toimintatuottojen lasku edellisvuodesta sekä etenkin toimintakulujen voimakas kasvu edellyttävät kaupungin toiminnan tarkastelua tulevina vuosina tuottojen ja kulujen rakenteellisen epätasapainon välttämiseksi.

Raision kaupungin vuoden 2022 tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja oli 5,6 miljoonaa euroa. mikä on noin 2,7 miljoonaa euroa edellisvuoden tulosta pienempi. Tilinpäätöksessä esitetään tehtäväksi 3,235 miljoonan euron investointivaraus Tiedonpuiston koulun uudisrakennushankkeeseen. Täten Raision kaupungin vuoden 2022 tilikausi muodostuu investointivaraus huomioiden 2,3 miljoonaa euroa ylijäämäiseksi. Taseen kertynyt ylijäämä aikaisemmilta vuosilta on 21,6 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 tilikauden ylijäämällä taseen kertyneeksi ylijäämäksi muodostuu 23,9 miljoonaa euroa eli 959 euroa per asukas (asukasluku 24 961).

Toimintatuotot olivat vuonna 2022 noin 46,2 miljoonaa euroa ja ne toteutuivat noin 3,0 miljoonaa euroa muutettua talousarviota paremmin,

mutta noin 1,2 miljoonaa euroa vuotta 2021 heikommin. Tuet ja avustukset toteutuivat 2,5 miljoonaa euroa talousarviota paremmin, mutta 1,7 miljoonaa euroa edellisvuotta heikommin. Tukien ja avustusten määrään vaikuttivat valtion koronakorvaukset, jotka kattoivat koronan hoidon aiheuttamat lisäkulut. Maksutuottojen osalta muun muassa rakennusvalvonta- ja tarkastusmaksut ja terveydenhuollon maksut toteutuivat arvioitua paremmin.

Toimintakulut olivat vuonna 2022 -189,5 miljoonaa euroa ja ne ylittivät sekä muutetun talousarvion että edellisen vuoden toteuman. Henkilöstökulut toteutuivat 1,6 miljoonaa euroa alle muutetun talousarvion. Palvelujen ostot ylitti muutetun talousarvion 0,3 miljoonalla eurolla. Toimintakulujen kasvu vuodesta 2021 on ollut verrattain suurta, 11,0 miljoonaa euroa. Merkittävimmin toimintakulujen kasvu aiheutui henkilöstökulujen ja palvelujen ostojen voimakkaasta kasvusta.

Kaupungin verotulot olivat tilinpäätösvuonna 117,6 miljoonaa euroa, ja ne toteutuivat 1,2 miljoonaa euroa arvioitua paremmin ja 6,3 miljoonaa euroa, 5,7 %, edellisvuotta paremmin. Kunnallisverotulot olivat 99,9 miljoonaa euroa, ja ne toteutuivat noin 4,8 miljoonaa euroa vuotta 2021 paremmin. Yhteisöverotuotot toteutuivat noin 1,2 miljoonaa euroa edellisvuotta paremmin, ollen noin 9,8 miljoonaa euroa. Kiinteistöverojen toteuma oli noin 8,0 miljoonaa euroa, eli noin 0,3 miljoonaa euroa edellisvuotta enemmän. Kunnallisverotulojen kasvua selittävät merkittävimmin työllisyystilanteen paraneminen ja palkkasumman kasvu. Myös positiivinen asukasluvun kehitys on vaikuttanut positiivisesti kunnallisverotuottoon. Yhteisöverojen kasvuun vaikutti vuonna 2022 vielä vuoden 2021 koronatuen koronatukitoimena tehty kuntien yhteisöveron jako-osuuden kertaluonteinen 10 %-yksikön nosto.

Raision kaupungin valtionosuudet olivat vuonna 2022 39,4 miljoonaa euroa. Valtionosuudet kasvoivat vuodesta 2021 3,8 miljoonaa euroa eli 10,7 prosenttia.

Kaupungin vuosikate oli vuonna 2022 13,7 miljoonaa euroa eli 2,4 miljoonaa euroa edellisvuotta heikompi. Vuosikatetta parantaa arvioitua suuremmat verotulot. Kulujen suuri kasvu kuitenkin heikensi vuosikatetta. Kaupungin poistot olivat 8,2 miljoonaa euroa. Vuosikate kattoi poistot, mutta tunnusluku "vuosikate/poistot, %" heikentyi edellisvuodesta.

Raision kaupungin lainakanta oli vuoden 2022 lopussa 41,9 miljoonaa euroa. Lainojen määrä väheni 8,0 miljoonaa euroa edellisvuodesta. Lainamäärän vähenemistä selittävät pääosin verotulojen hyvä toteutuminen sekä arvioitua pienempi investointitaso. Lainakanta asukasta kohden oli 1 680 euroa. Konsernin lainakanta oli 69,3 miljoonaa euroa eli 1,2 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2021. Konsernin lainakanta asukasta kohden oli 2 777 euroa. Raision lainakanta on tällä hetkellä kuntien keskimääräistä lainakantaa alemmalla tasolla. Lainamäärä tulee nousemaan voimakkaasti tulevina vuosina investointimäärän suuren kasvun myötä sekä kaupungin että kaupunkikonsernin osalta.

Kaupungin vuoden 2022 tilikauden ylijäämä investointivaraus huomioiden oli noin 2,3 miljoonaa euroa, joten tilikauden ylijäämä mukaan luettuna kertynyt ylijäämä on 23,9 miljoonaa euroa (959 euroa/asukas). Konsernin tilikauden ylijäämä oli 5,7 miljoonaa euroa, joten kertynyttä ylijäämää on nyt 38,0 miljoonaa euroa (1 521 euroa/asukas).

Kaupunginjohtajan katsaus vuoteen 2022:

Vuosi 2022 oli historiallinen kasvun ja varautumisen vuosi

Sota tuli Eurooppaan ja sai alueelliseen yhteistyöhön vauhtia

Vuosi 2022 oli Raisiolle kasvun ja myllerrysten vuosi. Venäjän hyökkäsi Ukrainaun 24.2.2022 ja päivä jää historiankirjoihin. Hyökkäyksen jälkeen kaupunki osallistui 25.000 eurolla Ukrainan valtion ja humanitaarisen avun tukemiseen. Lisäksi kaupunki keskeytti ystävyyskaupunkitoiminnan venäläisen Kingiseppin kanssa ja teki vahvaa yhteistyötä SPR:n, Raision seurakunnan, yhdistysten, yritysten ja poliisin kanssa koordinoitakseen Ukrainan pakolaisten saapumisen ja asettumisen Raisioon. Raisioon avattiin huhtikuussa avustuskeskus Ukrainan sodan pakolaisille, Raision vuokra-asunnot vuokrasi tyhjiä vuokra-asuntoja ukrainalaisille ja kouluihin perustettiin uusia luokkia ukrainalaisille.

Valmiusasiat olivat keskiössä koko vuoden

Venäjän hyökkäys Ukrainaun aiheutti myös valmiuden merkittävän noston Suomessa kansallisessa ja paikallishallinnossa. Kaupunki on tehnyt valmiusasioissa läheistä yhteistyötä seudun kaupunkien ja turvallisuusviranomaisten kanssa. Varautumissuunnittelu oli vuoden aikana viikoittaista ja henkilöstön VAP-varaukset päivitettiin ajan tasalle. Syksyllä Raisio osallistui maakunnalliseen AURORA-harjoitukseen sekä Raisio–Naantali -paikallispuolustusharjoitukseen. Energiahinnan nousu ja pelko sähkön riittävydestä ajoivat Raision muun Euroopan kanssa säästämään sähköä ja varatumaan sähkökatkoihin.

Koronapandemia huolen aiheena hälveni

Huhtikuussa THL:n yleinen maskisuositus poistui, lokakuussa asiantuntijaryhmän mukaan korona ei enää täyttänyt yleisvaarallisen tartuntataudin kriteerejä ja viikoittain kokoontunut kaupungin pandemiajohtoryhmä kokoontui viimeisen kerran marraskuussa.

Raisio kasvoi suuremmaksi kuin koskaan

Vuonna 2022 tuli kuluneeksi 730 vuotta ensimmäisistä Raision kirjallisista maininnoista ja Raision väkiluku ylitti ensimmäisen kerran historiassaan 25 000 asukkaan rajan. Asukasluku nousi elokuussa yli 25 000 ja vuoden 2022 lopussa asukasluku oli ennakkotietojen mukaan 24 961 asukasta joka on 151 asukasta enemmän kuin vuonna 2021. Alkuvuonna 2023 väkiluvun kasvu on jatkunut Varsinais-Suomen toiseksi suurimpana.

Uusia omakotitalotontteja luovutettiin ennätysvuoden 2021 jälkeen 28 kpl, kerrostalotontteja 1 kpl ja rivitalotontteja 4 kpl. Yritystontteja vuokrattiin 1 kpl ja 3 yritystontin vuokrasopimukset uusittiin. Rakennuslupia myönnettiin vuoden aikana yhteensä 97 kpl.

Vapaa-ajan palveluvalikoima nousi uusiin mittoihin

Finnkino avasi toukokuussa Pohjoismaiden lippulaivaelokuvateatterinsa ja ensimmäisen pohjoismaisen Luxe-teatterin Myllyyn. Kesällä Hahdenniemen hiekkarannalla uitiin kunnolla ensimmäistä kertaa sitten Nesteentien rakentamisen, kun Playa del Raision uimaranta avattiin asukkaiden käyttöön. Rannalla käynnistyi kesäkuussa uusi rantaravintola ja loppuvuodesta merellisen Raision ympärivuotiset palvelut kehittyivät entisestään, kun rannalla aloitti toimintansa sauna- ja paljuyrittäjä täydentämään kaupunkilaisten käytössä maksutta ollutta avantokoppia. Niin ranta kuin elokuvateatteri yllättivät suosiollaan. Vapaa-ajan mahdollisuuksia täydensi myös Turun seudun ensimmäinen pumptrack-rata, joka valmistui loppusyksystä Vaisaareen sekä Haunisten altaan uusi sup- ja melontalaituri.

Kaupunkilaisten kehittämisideat saatiin talteen ja ideoille annettiin tukea

Kaupunki osallisti vuonna 2022 kaupunkilaisia monin tavoin kaupungin kehittämiseen. Keskustan kehittämisestä pidettiin työpajoja, joissa asukkailta ja yrittäjiltä haettiin ideoita ja näkemystä uuden keskustan viihtyvyydestä, palveluista, liikkumisen tavoista ja kohtaamisen paikoista. Koronasta ulos, strategia ylös -ideakilpailu oli puolestaan kokeilu, jonka tavoitteena oli löytää kaupunkilaisten, yhdistysten tai kenen tahansa hankeideoita Raision elävöittämiseksi. Toteutettavien ideoiden tuli tukea Raision kaupungin uutta strategiaa sekä luoda kohtaamisia tai yhteisöllisyyttä sekä olla hakijoiden toteutettavissa. Hakemuksia tuli hakuajan loppuun mennessä yhteensä 29 kappaletta, joista 12 ideaa esitettiin rahoitettavaksi. Kokeilu toimii hyvänä pohjana systemaattisemman asukasbudjetoinnin käyttöönotolle.

Vuosi 2022 oli viimeinen omien sosiaali- ja terveysten palvelujen kanssa

Raisiossa valmistauduttiin soteuudistukseen kevästä alkaen käymällä läpi tietopyyntöjä ja vastaamalla niihin annettuun määräaikaan mennessä. Työ jatkui aina vuoden loppuun asti ja vaati kaupungin henkilöstön venymistä valmistelutyössä; erityisesti hyvinvointialueelle siirtyvä henkilökunta teki ajoittain työtehtäviä sekä kaupungille että hyvinvointialueelle.

Epävarma maailmantilanne, Ukrainan sota ja noussut korkotasot tuovat epävarmuutta toimintaympäristöön ja taloussuunnittelukaudella haasteena on kasvukaupungin suuret uusinvestointitarpeet, mutta Suomen kuntakentässä Raisiolla on jatkossakin menestyksen eväät.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy ja allekirjoittaa vuoden 2022 tilinpäätöksen.

Kaupunginhallitus esittää tilinpäätösvoiton 5 566 977,26 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- tehdään poistoerojen vähennyksiä 202,51 euroa suunnitelman mukaan. Poistoerojen yhteismäärä tässä tilinpäätöksessä on 202,51 euroa.

- tehdään 3 235 000,00 euron investointivaraus Tiedonpuiston koulun uudisrakennushankkeeseen.

- edellä esitettyjen tuloksen käsittelyerien jälkeen syntyvä ylijäämä, 2 332 179,77 euroa, merkitään taseen oman pääoman kohtaan "Tilikauden ylijäämä (alijäämä)". Ylijäämä kasvattaa taseen oman pääoman kohdan "Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)" 21 598 098,81 määrää.

Kaupunginhallitus lähettää tilinpäätöksen ensin tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajan tarkastettavaksi ja sen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistysjohtaja Leena Laakso poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen klo 18.37.